

Zaaien

De eerste stap van je moestuin: het zaaien. Het lijkt heel eenvoudig, toch komt hier al een hoop bij kijken. Het is belangrijk om te beseffen dat zelfs bij de meest ervaren moestuinexperts niet alle zaadjes goed ontkiemen. Ook lang niet alle moestuinders zaaien op hetzelfde moment en op dezelfde manier. Gewoon proberen en kijken wat voor jou werkt. Gelukkig kunnen we wel een paar goede tips geven.

De zaaikalender

Gebruik de [IVN moestuinkalender](#) om te bepalen of je jouw zaadjes al kunt laten ontkiemen. De meest eenvoudige van de AH moestuintjes is de tuinkers. Dit plantje kun je bijna het hele jaar door zaaien en oogsten.

Spinazie, radijs en worteltjes hebben de voorkeur voor het vroege voorjaar. De jonge kiemplantjes van deze groentes kunnen ook prima tegen een beetje vorst.

De courgette, tomaat en watermeloen zijn veel kieskeuriger en wachten liever totdat het voorjaar lekker op gang komt en het buiten warmer wordt.

Hoeveel zaadjes per potje?

Hoe sterk de zaadjes ook zijn en hoe goed je het ook doet, het kan altijd gebeuren dat er een paar zaadjes niet opkomen. Dat is helemaal niet erg. Per potje plant je daarom ook vaak meer dan één zaadje.

Het is wel verstandig om even goed naar je zaadmatje te kijken. In sommige zaadmatjes zitten erg veel zaadjes in andere 'slechts' twee. Als je het matje tegen het licht houdt,

kun je zien hoeveel zaadjes erin zitten. Als dit er heel veel zijn knip je het matje in vier stukken en verdeel je ze over vier potjes.

Bij grote zaden kun je er beter voor kiezen om maar één zaadje per potje te zaaien. Zo kun je straks het hele potje in een keer in de volle grond of grotere pot planten.

Water

Jonge plantjes hebben veel water nodig. Zeker bij het ontkiemen moet je niet te zuinig zijn met water: het turfpotje zuigt zich vol en ook het zaadje zuigt zich vol. De 40-45 ml water op de gebruiks-aanwijzing is dus de minimale hoeveelheid die je nodig hebt. Blijf zelf ook goed kijken en voelen. Voelt de aarde droog? Voeg dan wat extra water toe.

Als de eerste blaadjes verschijnen kun je ervoor kiezen om de plantjes te 'harden'. Harden betekent dat je de aarde rondom je plantje laat opdrogen voordat je opnieuw water geeft.

Hierdoor gaan de plantjes diepere en langere wortels maken en worden ze sterker. Pas wel op dat je niet te lang wacht met het geven van water!

Binnen of buiten?

Bij het laten ontkiemen is temperatuur heel belangrijk. Het ene plantje wordt blij van een warme huiskamer en de ander houdt van volle koude grond – de tuin dus.

Tuinkers is een makkelijke, deze ontkiemt heel snel en kan zowel binnen als buiten staan.

Tot half mei (Ijsheiligen) kan het buiten nog erg koud worden en zelfs aan de grond nog vriezen. Vooral 's nachts. De meeste moestuinders houden deze datum aan om te bepalen wanneer de meer gevoelige planten naar buiten kunnen.

Binnen	Buiten
Tuinkers	Tuinkers
Sla	Radijs
Doperwt	Spinazie
Andijvie	Bietjes
Wortel	Doperwt
Broccoli	Rucola
Komkommer	Sla
Augurk	Venkel
Courgette	Peterselie
Watermeloen	
Tijm	
Basilicum	
Cherry tomaat	

Wij houden van elkaar

Sommige plantjes vinden het fijn om naast elkaar te staan. Andere juist niet. In de [IVN moestuinkalender](#) vind je heel veel vriendjes van elkaar, maar kun je ook vinden welke planten liever niet naast elkaar staan.

Met deze combinaties doe je je planten in ieder geval een groot plezier:

Wortel		Doperwt
Komkommer		Sla
Tomaat		Basilicum
Radijsjes		Tuinkers
Broccoli		Bietjes

Koud buiten

Is het nog wel erg fris in de ochtend en gaat je schep maar moeilijk door de nog koude aarde? Dan zullen je planten het ook fris vinden. Als je toch buiten wilt zaaien kun je de bodem afdekken met een laagje doorzichtig plastic. Laat het tien dagen liggen. Zo warmt je grond snel op.

Voorweken

Als je zaden een nachtje voor laat weken in een bakje water, zijn ze al volgezogen met water en zullen ze extra snel kiemen.

Leuk om te proberen: laat de helft van de zaden voorweken en de andere helft niet. Kiemen ze hetzelfde of zie je duidelijke verschillen?

EHBM

Help! Mijn zaadjes zijn niet opgekomen! Of loop je ergens anders tegenaan? Voor Eerste Hulp Bij Moestuiniëren kun je terecht op de [AH Moestuintje Community](#) waar IVN moestuinexperts voor je klaar zitten om al je vragen te beantwoorden.

Log in met je Facebook-account of lees mee met vragen en antwoorden van andere moestuinders.